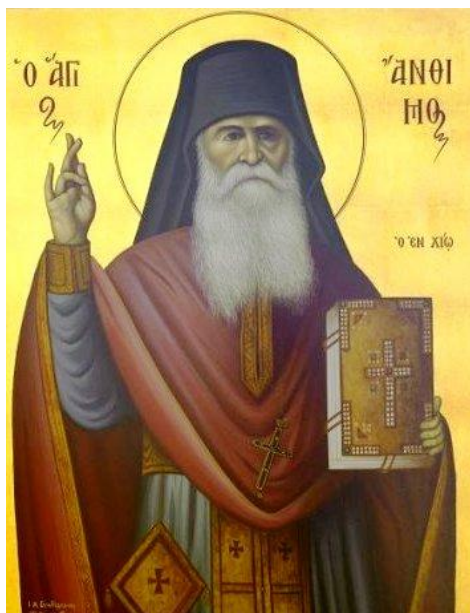

ΑΓΙΟΣ ΑΝΘΙΜΟΣ – ΑΓΙΟΤΗΤΑ

Για έναν άνθρωπο που έχει έστω και στοιχειώδη σχέση με την Εκκλησία, είναι συνηθισμένος όρος και επαναλαμβανόμενη λέξη, ή λέξη άγιος. Τον ακούει να επαναλαμβάνεται κατά κόρον σε όλες τις λατρευτικές ευκαιρίες. Τα τροπάρια επαναφέρουν σε όλους τους χρόνους τις πτώσεις και τα πρόσωπα τὸ ρῆμα *ἀγιάζω* και τὸ οὐσιαστικὸ *ἀγιασμός*, ἐνῶ στίς ἀναγνώσεις τῶν ἀποστολικῶν περικοπῶν ὁ χριστιανὸς ἀκούει ἐκπληκτὸς τὴν προσφώνηση: «ἀδελφοὶ ἅγιοι» νὰ ἀπευθύνεται σ' αὐτόν.

Ἡ ἀγιότητα εἶναι ἓνα χάρισμα, πὸν δὲν ἔλλειψε ἀπὸ καμιά ἐποχὴ και πὸν ἐξακολουθεῖ νὰ ἀνθίζει ἀκόμα και στὴ σημερινὴ ἐγωκεντρικὴ και τεχνοκρατικὴ ἐποχὴ μας, ἢ ὁποία διακατέχεται ἀπὸ ἄκρατο εὐδαιμονισμὸ και ὑπέρμετρη φιληδονία. Ἐτσι στὴν πνευματικὰ ἀποβιταμινωμένη και κοινωνικὰ παγερὴ κοινωνία μας, ἔλαμψαν μὲ τὴν ἀκτινοβολοῦσα ἀγιαστικὴ και θαυματουργικὴ τους χάρη ἅγιες μορφές, πὸν λαμπρύνουν τὸ πνευματικὸ στερέωμα τῆς Ἐκκλησίας πρὸς δόξα τοῦ παναγίου ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ μας, τοῦ «*θαυμαστοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις Αὐτοῦ*».

Ανάμεσα στις πολυάριθμες μορφές μαρτύρων, νεομαρτύρων, όσιων και ιεραρχών, που ανέδειξε ή Πρόνοια του Θεού στο ευλογημένο και μυροβόλο νησί μας, ξεχωρίζει ο πολύαθλος άσκητής και θαυματουργός Άγιος Άνθιμος, ο ιδρυτής και κτήτορας της Ίεράς Μονής της Παναγίας της Βοήθειας της Χίου. Άνθος ευώδες, ο Άγιος Άνθιμος, ο Γέροντας που σήμερα τιμούμε τη μνήμη του, άνθισε στην πάντερπνη Χίο μας και ευωδίασε όλη την Ορθόδοξη Έκκλησία με την χάρη του Παναγίου Πνεύματος, τὸ Ὅποιο κατοικοῦσε σ' αὐτόν.

Ἡ μνήμη του Ἁγίου Ἀνθίμου, ὅπως και ἡ μνήμη κάθε Ἁγίου στην καθημερινότητα του ἐκκλησιαστικοῦ βίου, γίνεται ἀφορμή νὰ καταθέσουμε κάποιες λιτές σκέψεις σχετικά με τὴν ἀγιότητα και τὴν κατάκτησή της.

Ἀλήθεια,...ποιὸς σκέφτεται σήμερα πῶς ὁ κύριος σκοπὸς τῆς ζωῆς του ἀνθρώπου στὴ Γῆ αὐτὴ εἶναι ἡ κατάκτηση τῆς ἀγιότητας; Ὑπάρχουμε γιὰ νὰ γίνουμε ἅγιοι.

Ἡ ἀποτυχία αὐτῆς τῆς ἐπιτεύξεως ἀποτελεῖ τὴ μεγαλύτερη τραγωδία τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξης. Ὅμως πῶς θεωρεῖται σήμερα ἡ ἀγιότητα; Πῶς στεκόμαστε ἀπέναντί της, πῶς τὴν ἀντικρίζουμε και πῶς τὴ ζοῦμε; Πῶς μπορούμε νὰ τὴ βροῦμε και νὰ τὴ χάσουμε, νὰ τὴ χρησιμοποιήσουμε ἢ και νὰ τὴν ἐκμεταλλευθοῦμε ἀκόμη;

Ἡ ἀγιότητα δὲν ἐξαφανίζει τὴν ἀνθρώπινη προσωπικότητα. Δὲν καταστρατηγεῖ τὴν ἀνθρώπινη ἐλευθερία και βούληση, τὴ μοναδικότητα και ἱερότητα του ἀνθρώπινου προσώπου. Ἡ ἀγιότητα δὲν εἶναι τηλεκατευθυνόμενη, δὲν εἶναι κατασκευή πανομοιότυπων ἀγαλμάτων. Ὑπάρχει μία λαθεμένη ἀντίληψη πολλῶν περὶ τῆς ἀγιότητας. Ὁ μυροβόλος συναξαριστὴς ἔχει πάμπολλα ξεχωριστά, ὠραία παραδείγματα, ἀπὸ τὴ Δύση και τὴν Ἀνατολή, ἀνδρῶν και γυναικῶν, νέων και γέρον, μορφωμένων και

ἀγραμμάτων, ἐγγάμων καὶ ἀγάμων, κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, κλειστῶν καὶ ἀνοιχτῶν τύπων καὶ χαρακτήρων.

Ἡ ἀγιότητα ὡς κάτι τὸ θεῖο καὶ ἱερὸ προκαλεῖ γενικὰ δέος καὶ σεβασμὸ, θαυμασμὸ καὶ γοητεία, ἀλλὰ πρέπει νὰ ποῦμε πὼς μερικές φορές εἶναι συνυφασμένη καὶ μὲ τὸν μῦθο, τὴν ὑπερβολὴ καὶ τὴν ἐξωπραγματικότητα. Ὁ ἅγιος θεωρεῖται ἐντελῶς ξεκομμένος ἀπὸ κάθε τί τὸ κοσμικόν. Ἡ πηγὴ τῆς ἀγιότητος, ἡ αὐτοαγιότητα καὶ αὐτοαγαθότητα εἶναι μόνον ὁ Θεός. Ἡ μετοχὴ ὅμως σὲ Αὐτὸν προσφέρει τὴν ἀγιότητα.

Οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ ὀνομάζονταν ἅγιοι, γιὰ νὰ ὑπενθυμίζεται ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς τους. Σήμερα ἡ ἀγιότητα θεωρεῖται ἀπόμακρη, ἀπόκοσμη, ἀκατόρθωτη. Δωρεὰ γιὰ τὴν ἐπίλεκτη ἀριστοκρατία τοῦ πνεύματος. Ἀλλὰ ἡ ἀγιότητα δὲν εἶναι πρωτάθλημα, ὑπερφυσικὸ κατόρθωμα, ἀνδραγάθημα φοβερὸ καὶ κατάκτηση ρεκόρ. Ἡ ἀγιότητα δὲν ἔχει φωτεινὴ ἐπιγραφή, ἀστραποβόλο φωτοστέφανο, φαντασμαγορικὴ ἐπίδειξη σημείων καὶ ἀνάγκη διαφήμισης, διάχυσης καὶ χειροκροτήματος. Ἀγαπᾶ νὰ ζεῖ στὴν ἀφάνεια, τὴν ἀδοξία, τὴν ἀσημότητα, τὴ σιωπὴ, τὴ μετάνοια καὶ τὴν ταπείνωση. Ἡ ἀγιότητα εἶναι κοινωνία μὲ τὸν Πανάγιο Θεό, δὲν εἶναι ἀνθρώπινο ἐπίτευγμα. Εἶναι ἡ ἀληθινὴ ἰσορροπία, ἡ πραγματικὴ υἰγεία, ἡ οὐσιαστικὴ σχέση μὲ τὸν Θεό. Ἡ ὑπακοὴ στὴν ἐντολὴ Του νὰ γίνουμε ἅγιοι ὅπως εἶναι Αὐτός. Τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ ἁγιασμός μας.

Ἀγιότητα σημαίνει ν' ἀκολουθεῖς τὸν Χριστὸ καὶ στὴ Γεσθημανὴ καὶ στὸν Γολγοθᾶ. Ἡ ἀγιότητα δὲν μεταδίδεται, δὲν κερδίζεται μόνο μὲ ἀναγνώσεις βιβλίων καὶ μακρῶν συζητήσεων στὰ σαλόνια. Καλεῖται κανεὶς νὰ δώσει αἷμα, γιὰ νὰ λάβει πνεῦμα. Νὰ παλέψει ἐπίμονα καὶ ὑπομονετικὰ γιὰ νὰ νικήσει τὸ ἄγριο θηρίο τῆς πολυκέφαλης ὑπερηφάνειας. Ὁ ἅγιος νικᾷ τὴ φιλαυτία, τὴ φιλοσαρκία, τὴ φιλοδοξία καὶ τὴ φιλοχρηματία μὲ τὴ

φιλοθεΐα, τὴ φιλανθρωπία, τὴ φιλαδελφία, τὴ φιλοτεκνία καὶ τὴ φιλάρετη ζωή.

Οἱ ἅγιοι, κατὰ τὸν μακαριστὸ Γέροντα Ἰουστίνου Πόποβιτς, εἶναι τὸ πραγματοποιούμενο ἀνὰ τοὺς αἰῶνες εὐαγγέλιο, ὁ ἐπεκτεινόμενος Χριστός. Μᾶς ἀπέδειξαν ἔμπρακτα πῶς οἱ εὐαγγελικὲς ἀρετὲς εἶναι πραγματοποιήσιμες. Πολλοὶ χριστιανοὶ σήμερα ἀναζητοῦν μεγάλους ἁγίους, γιὰ νὰ λύσουν τὰ προβλήματά τους. Τοὺς ἁγίους δηλαδὴ καὶ τὸν Χριστὸ καὶ τὴν ἐκκλησία τοὺς ἔχουμε καὶ τοὺς θέλουμε ἀπὸ καθαρὸ συμφέρον, γιὰ νὰ περνᾶμε ἀνενόχλητα, γιὰ νὰ περνᾶμε καλά. Ὑπάρχει μία μαγικὴ ἀντίληψη γιὰ τὴν ἀγιότητα, τὰ ἱερὰ μυστήρια καὶ τὴν Ἐκκλησία. Αὐτὸ ἀποτελεῖ τὴ θρησκευοποίηση τῆς Ὁρθοδοξίας. Οἱ ἅγιοι, ἔλεγε ὁ Γέροντας Παΐσιος, θ' ἀγαποῦν τὸν Χριστὸ ἀκόμη καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχε ὁ Παράδεισος!...

Ἡ ἀληθινὴ ἀγιότητα, γιὰτί δυστυχῶς ὑπάρχει καὶ ἡ ψευδοαγιότητα, δὲν εἶναι μὲ τοὺς δυνατοὺς προβολεῖς, τὰ μεγάφωνα, τὰ φῶτα καὶ τὴν προβολή. Ὑπάρχει κρυμμένη καὶ στὸν Ἄθωνα καὶ στὴν πόλη καὶ στὸ χωριό. Θάλλει στὴ μυστικότητα, τὴν ταπεινότητα καὶ τὴν ἀγαθότητα τοῦ τίμιου, τοῦ εἰλικρινοῦς, πὺ ὑπομένει ἀσθένεια, ἀπόρριψη, ἀποτυχία, πένθος, κατηγορία, εἰρωνεία... Ἡ ἀγιότητα μπορεῖ ν' ἀποτελεῖ μειοψηφία κι ἐξαίρεση, ὅμως ὑπάρχει. Αὐτὸ εἶναι πολὺ σημαντικό καὶ ἀποτελεῖ μεγάλη ἐλπίδα.

Ὁ Θεὸς ἐπιθυμεῖ νὰ μᾶς κάνει συμμέτοχους στὶς ιδιότητες τοῦ χαρακτῆρα Του καὶ «κοινωνοὺς θείας φύσεως». Ὁ Θεὸς εἶναι ἅγιος καὶ ἀπαιτεῖ τὴν ἀγιότητα ἀπὸ μᾶς τὰ πλάσματά του. «Ἄγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἅγιος εἰμι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν». Αὐτὴ εἶναι ἡ προτροπὴ Του. Στόχος καὶ σκοπὸς ὅλων τῶν χριστιανῶν εἶναι ἡ ἀγιότητα, ἡ κατάκτηση τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, ἡ ἐπιστροφή τοῦ «πεπτωκότος» ἀνθρώπου στὸν Παράδεισο.

Κανένας δὲν γεννιέται ἅγιος· μὲ τὸ συνεχῆ ἀγῶνα κατακτᾶ κανεὶς τὴν ἀγιότητα, βοηθούμενος ἀπὸ τὰ μέσα τῆς Χάριτος, τὰ ζωογόνα Μυστήρια τῆς

Ἐκκλησίας μας. Ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ μᾶς ἐνισχύει, μᾶς δυναμώνει, μᾶς ἀγιάζει. Καί ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ πλουσιοπάροχα ζεῖ ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς στὴν Ἐκκλησία. Ἐκεῖ τὴ συναντᾶμε καὶ τὴ γευόμαστε. Ἡ Ἐκκλησία -καὶ γιὰ νὰ ἀκριβολογοῦμε ἢ Ὁρθοδοξία-, διὰ τοῦ ἐπισκόπου καὶ τῶν ἱερέων Τῆς, τῶν διακόνων Τῆς μᾶς σώζει. Εἶναι ἡ Μητέρα ποὺ τρέφει τὰ παιδιά Τῆς μὲ τὸ ἄχραντο Σῶμα καὶ Αἷμα τοῦ Νυμφίου Τῆς. Ἐκτός τῆς Ἐκκλησίας δὲν ὑπάρχει σωτηρία καὶ λύτρωση. Μέσα σ' Αὐτὴν ὁ ἀδύναμος ἄνθρωπος ἀναλαμβάνει δυνάμεις, συναντᾷ τὸν Παντοδύναμο Θεὸ κι ἔτσι ρίχνεται στὴν πάλη κατὰ τοῦ δαίμονα γιὰ νὰ ἐξέλθει νικητής.

Ἡ ἀγιότητα δὲν εἶναι οὐτοπία, κάτι τὸ μὴ πραγματοποιήσιμο, τὸ μὴ ἐφικτό. Τὴν ἀγιότητα τὴν κατέκτησαν σοφοὶ ποιμένες καὶ φιλόανθρωποι ἐπίσκοποι, ἥρωικοὶ νέοι καὶ σεμνὲς παρθένες, ὅσοι, ἀσκητὲς καὶ ἐνάρετοι οἰκογενειάρχες, φλογεροὶ ἱεραπόστολοι καὶ ἐθνομάρτυρες, ἐπώνυμοι καὶ ἀνώνυμοι... Πολλοὶ ἀνώνυμοι καὶ ἄσημοι!

Ἡ Ἀγιότητα, ἀδελφοί μου, εἶναι ὑπόθεση τοῦ χθές, τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Μία κατάσταση τόσο φυσικὴ στὸν Ὁρθόδοξο κόσμον καὶ στὴν Ὁρθόδοξη ἐμπειρία, ὅσο φυσικὴ εἶναι ἡ ἴδια ἡ ζωὴ. Ὑπόθεση ποὺ ἀφορᾷ ὅλους, στόχος ποὺ πρέπει νὰ βάλουμε ὅλοι, ἀποσκοπώντας στὴν Θεϊκὴ τιμὴ μᾶλλον κι ὄχι στὴν ἀνθρώπινη ἀναγνώριση. Ὅλες μας οἱ προσευχὲς ἔχουν ὡς σκοπὸ, νὰ καταφέρουμε νὰ ἀγαπᾶμε τὸν Θεὸ καὶ τὸν πλησίον μας. Ἅγιος θὰ ὀνομαστῆ δικαίως ἐκεῖνος, τοῦ ὁποῦ ἡ ἀγάπη ὑπερνικᾷ τὰ πάντα, κάθε μῖσος καὶ κάθε ἄσχημο πάθος. Ὁ ἅγιος νικᾷ μὲ τὴ βοήθεια τῆς χάριτος ἀκόμα καὶ τὴν ἴδια τοῦ τῆ φύσης· εἶναι ἓνας ἀναμορφωμένος, ἓνας ἱκανοποιημένος, ἓνας ἐνοποιημένος ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος συγκεφαλαιώνει ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα, ὅλη τὴ δημιουργία.

Στὸ νησί τῆς μαστίχας, τῆς λεμονιάς καὶ τῆς ἐλιάς, στὸ νησί τῶν ὁσίων καὶ τῶν μαρτύρων, τὴν πολύπαθη μὰ καὶ εὐωδιάζουσα Χίο, ὁ ἅγιος Ἄνθιμος

ἦταν προορισμένος ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ γίνῃ «σκεῦος ἐκλογῆς» καὶ νὰ ἀναδειχθῇ ἀπλανῆς καὶ σοφὸς «παιδαγωγὸς εἰς Χριστὸν» πλήθους εὐσεβῶν χριστιανῶν.

Εἶθε ὁ ἔνθερος ἀντιλήπτορας τῶν πτωχῶν, τῶν λεπρῶν καὶ τῶν κατατρεγμένων Ἅγιος Ἄνθιμος, ὁ θαυματουργὸς καὶ πολυάθλος ἀσκητής, ποῦ σήμερα τιμοῦμε τὴ μνήμη του, νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ στὴν πορεία μας πρὸς τὴν ἀγιότητα, νὰ μᾶς διδάξῃ καὶ νὰ μᾶς ἀφυπνίσῃ πνευματικὰ μὲ τὸν ἔνθεο ζῆλο, τὴ φιλόθεη βιωτὴ καὶ τὶς πολύτιμες διδαχές του. ΑΜΗΝ!